

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและการอภิปรายผล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงาน และพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา อ. พุนพิน จ. สุราษฎร์ธานี ระหว่างเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนธันวาคม พ.ศ. 2547 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอเป็น 3 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ส่วนที่ 2 ความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงาน

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่เข้าร่วมในการวิจัยเป็นพนักงานในแผนกผลิต โรงงานแปรรูปไม้ยางพารา จำนวนทั้งสิ้น 620 ราย เป็นพนักงานที่ปฏิบัติงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไซ้ไม้จำนวน 284 คน (ร้อยละ 45.81) ปฏิบัติงานอัดน้ำยา อบไม้ จำนวน 162 คน (ร้อยละ 26.13) ปฏิบัติงานซ่อมบำรุง จำนวน 174 คน (ร้อยละ 28.06) และในกลุ่มตัวอย่างเป็นเพศชาย ร้อยละ 76.45 และเพศหญิง ร้อยละ 23.55 มีอายุอยู่ในช่วง 19-52 ปี (เฉลี่ย 28.80 ปี S.D. = 6.54) โดยร้อยละ 35.48 ของกลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วง 25-29 ปี และอีกร้อยละ 25 มีอายุอยู่ในช่วง 18-24 ปี กลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรส ร้อยละ 70.48 ขณะที่อีก 1 ใน 4 ของกลุ่มตัวอย่างมีสถานภาพสมรสโสด ในด้านการศึกษา ร้อยละ 60 ของกลุ่มตัวอย่างจบการศึกษาระดับมัธยมศึกษา และมีเพียงร้อยละ 2.74 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1

จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ($n=620$)

ลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง		จำนวน	ร้อยละ
แผนงาน	เลือกไม่ ขอไม่ ใสไม่	284	45.81
	อัดน้ำยา	162	26.13
	ซ่อมบำรุง	174	28.06
เพศ	ชาย	474	76.45
	หญิง	146	23.55
อายุ (ปี)	18-24	155	25.00
	25-29	220	35.48
	30-34	114	18.39
	35-39	71	11.45
	40-44	39	6.29
	45-49	13	2.10
	≥ 50	8	1.29
พิสัย = 19-52			
$\bar{X}$ (S.D.) = 28.80 (6.54)			
สถานภาพสมรส			
	โสด	157	25.32
	คู่	437	70.48
	หม้าย	16	2.58
	หย่า/แยก	10	1.62
ระดับการศึกษา			
	ประถมศึกษา	35	5.64
	มัธยมศึกษา	372	60.00
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพ	168	27.10
	ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง	28	4.52
	ปริญญาตรี	17	2.74

ในด้านประสิทธิภาพการทำงาน กลุ่มตัวอย่างมีประสิทธิภาพการทำงานอยู่ระหว่าง 5 เดือน-8 ปี (เฉลี่ย 2.69 ปี) โดยร้อยละ 46.29 และ 41.13 มีประสิทธิภาพการทำงานอยู่ในช่วง 3-4 ปี และ 1-2 ปี มีเพียงร้อยละ 10 ของกลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพการทำงาน 5 ปีหรือมากกว่า สำหรับด้านการอบรมความรู้พื้นฐานด้านความปลอดภัยในการทำงาน และวิธีการทำงานที่ปลอดภัย กลุ่มตัวอย่างทุกคนได้รับการอบรมดังกล่าว ส่วนการอบรมการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล พบว่าเกือบทั้งหมดของกลุ่มตัวอย่าง (ร้อยละ 98.55) ได้รับการอบรมดังกล่าว (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2

จำนวนและร้อยละประสิทธิภาพการทำงาน และการได้รับการอบรมของกลุ่มตัวอย่าง ($n=620$)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ประสิทธิภาพการทำงาน (ปี)		
< 1	16	2.58
1-2	255	41.13
3-4	287	46.29
≥ 5	62	10.00
พิสัย = 0.50 - 8		
$\bar{X}$ (S.D.) = 2.69 (1.34)		
การได้รับการอบรม		
ความรู้พื้นฐานด้านความปลอดภัยในการทำงาน		
ได้รับ	620	100.00
ไม่ได้รับ	-	-
วิธีการทำงานที่ปลอดภัย		
ได้รับ	620	100.00
ไม่ได้รับ	-	-
การใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล		
ได้รับ	611	98.55
ไม่ได้รับ	9	1.45

ส่วนที่ 2 อุบัติเหตุจากการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง

อัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงาน จากการสอบถามอุบัติเหตุจากการทำงานในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 620 คน พบกลุ่มตัวอย่างที่ได้รับอุบัติเหตุจากการทำงาน ทั้งหมดจำนวน 252 คน ในขณะที่คนงานอีก 368 คน ไม่ได้รับอุบัติเหตุในระยะเวลาดังกล่าว จึงสามารถคำนวณหาอัตราความชุกของอุบัติเหตุได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อัตราความชุกของอุบัติเหตุ} &= \frac{\text{จำนวนผู้ได้รับอุบัติเหตุทั้งหมดในจุดเวลาที่กำหนด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดที่จุดเวลานั้น}} \times 100 \\ &= \frac{252}{620} \times 100 \\ &= 40.64 \text{ ต่อ } 100\end{aligned}$$

ดังนั้นอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงาน ของคนงานในแผนกผลิตโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราเท่ากับร้อยละ 40.64 ถ้าพิจารณาอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานในแต่ละงาน พบว่าอุบัติเหตุจากการทำงานในกลุ่มตัวอย่างมีอัตราสูงในงานเลื่อยไม้ ข่อยไม้ ไส้ไม้ ก้อนร้อยละ 44.44 ขณะที่อุบัติเหตุในงานอัดน้ำยา อบไม้ พบร้อยละ 28.97 และงานซ่อมบำรุง พบร้อยละ 26.59

สำหรับอัตราความชุกของเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุ (near miss) ของกลุ่มตัวอย่าง พบจำนวน 49 คน สามารถคำนวณหาอัตราความชุกของเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุได้ดังนี้

$$\begin{aligned}\text{อัตราความชุกของอุบัติเหตุ} &= \frac{\text{จำนวนผู้ได้รับอุบัติเหตุทั้งหมดในจุดเวลาที่กำหนด}}{\text{จำนวนประชากรทั้งหมดที่จุดเวลานั้น}} \times 100 \\ &= \frac{49}{620} \times 100 \\ &= 7.90 \text{ ต่อ } 100\end{aligned}$$

ดังนั้นอัตราความชุกของเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ของคนงานในแผนกผลิตโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราเท่ากับร้อยละ 7.90 เมื่อพิจารณาเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุ (near miss) จากการทำงานใน 49 ราย พบว่าเป็นเดินสะดุดวัตถุและลื่นแต่ไม่ล้ม 18 ราย (ร้อยละ 36.73) เป็นฝุ่นไม้กระเด็นเข้าตา 31 ราย (ร้อยละ 63.26) และผลของอุบัติเหตุทั้งหมด 49 ราย ไม่เกิดการบาดเจ็บ ทรัพย์สินไม่เสียหาย

เมื่อพิจารณาลักษณะการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน พบว่าส่วนใหญ่ร้อยละ 93.65 ได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานจำนวน 1 ครั้ง และอีกร้อยละ 6.35 ได้รับอุบัติเหตุจำนวน 2 ครั้ง กิจกรรมขณะเกิดอุบัติเหตุของกลุ่มตัวอย่างพบว่า ร้อยละ 44.44 กำลังใช้เครื่องจักรและร้อยละ 28.97 และ 26.59 เกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานอัดน้ำยา อบไม้และซ่อมบำรุง ตามลำดับ ช่วงเวลาปฏิบัติงานขณะเกิดอุบัติเหตุพบว่า กลุ่มตัวอย่างได้รับอุบัติเหตุในกะบ่ายร้อยละ 62.87 และอีกร้อยละ 29.90 เกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานในกะเช้า (ตารางที่ 3)

ตารางที่ 3

จำนวนและร้อยละการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในลักษณะจำนวนครั้ง กิจกรรมและเวลาปฏิบัติงานขณะเกิดอุบัติเหตุของกลุ่มตัวอย่าง (n=252)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
จำนวนครั้งของอุบัติเหตุ		
1 ครั้ง	236	93.65
2 ครั้ง	16	6.35
กิจกรรมขณะเกิดอุบัติเหตุ		
กำลังใช้เครื่องจักร	112	44.44
อัดน้ำยา อบไม้	73	28.97
ซ่อมบำรุง	67	26.59
เวลาปฏิบัติงาน		
เช้า (n = 418)		
เกิดอุบัติเหตุ	125	29.90
ไม่เกิดอุบัติเหตุ	293	70.10
บ่าย (n = 202)		
เกิดอุบัติเหตุ	127	62.87
ไม่เกิดอุบัติเหตุ	75	37.13

ในรายละเอียดของอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น เมื่อพิจารณาชนิดของอุบัติเหตุจากการทำงาน พบว่าร้อยละ 24.85 ของกลุ่มตัวอย่างเป็นอุบัติเหตุ/ทิ่มแทง และอีกร้อยละ 13.94 และ 13.64 เป็น วัตถุกระแทก/ชน และวัตถุหนีบ/ดิ่ง อีกร้อยละ 13.03 เป็นการสัมผัสความร้อนและสารเคมี ส่วนอวัยวะร่างกายที่ได้รับบาดเจ็บ พบว่ามากกว่าครึ่งเป็นมือและนิ้วมือ (55.63) ร้อยละ 11.59 ได้รับบาดเจ็บไหล่และแขน ร้อยละ 11.26, 10.93 ของกลุ่มตัวอย่างได้รับบาดเจ็บที่ตา และได้รับบาดเจ็บที่เท้าและนิ้วเท้าตามลำดับ ลักษณะการบาดเจ็บกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.12 มีลักษณะแผล ฝีกขาดเล็กน้อยและแผลถลอก อีกร้อยละ 28.53 มีลักษณะข้อเคล็ดและฟกช้ำ ขณะที่ร้อยละ 9.20 เป็นลักษณะวัตถุกระเด็นเข้าตา ส่วนผลของอุบัติเหตุจากการทำงานกลุ่มตัวอย่าง 2 ใน 3 (ร้อยละ 66.67) มีอาการบาดเจ็บเล็กน้อยสามารถทำงานต่อได้ ส่วนบาดเจ็บถึงขั้นปฐมพยาบาลเบื้องต้น ร้อยละ 15.48 และสูญเสียอวัยวะบางส่วนร้อยละ 4.76 (ตารางที่ 4)

ตารางที่ 4

จำนวนและร้อยละชนิดของอุบัติเหตุจากการทำงาน อวัยวะร่างกายที่ได้รับบาดเจ็บ ลักษณะการบาดเจ็บ และผลของอุบัติเหตุจากการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง (n=252)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
ชนิดของอุบัติเหตุจากการทำงาน * (n = 330)		
วัตถุบาด/ ทิ่มแทง	82	24.85
วัตถุกระแทก/ ชน	46	13.94
วัตถุหนีบ/ ดิ่ง	45	13.64
สัมผัสความร้อนและสารเคมี	43	13.03
วัตถุกระเด็นเข้าตา	36	10.90
ตกที่สูง	34	10.30
วัตถุฟุ้งทลาย/ หล่นใส่	17	5.15
หกล้ม/ ถื่นล้ม	14	4.24
ยกของหนัก/ ออกแรงเกินกำลัง	13	3.94

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ข้อมูล	จำนวน	ร้อยละ
อวัยวะร่างกายที่ได้รับบาดเจ็บ * (n = 302)		
มือและนิ้วมือ	168	55.63
ไหล่และแขน	35	11.59
ตา	34	11.26
เท้าและนิ้วเท้า	33	10.93
ศีรษะ	12	3.97
ขา	10	3.31
หน้าอก ท้องและหลัง	10	3.31
ลักษณะของการบาดเจ็บ * (n = 326)		
แผลฉีกขาดเล็กน้อยและแผลถลอก	121	37.12
ข้อเคล็ดและฟกช้ำ	93	28.53
วัตถุกระเด็นเข้าตา	30	9.20
ปวดเมื่อยกล้ามเนื้อ	28	8.59
แผลไหม้	24	7.36
บาดแผลฉีกขาดลึก	15	4.60
อวัยวะถูกตัดขาด	8	2.45
กระดูกหัก	7	2.15
ผลของอุบัติเหตุจากการทำงาน		
อุปกรณ์หรือทรัพย์สินเสียหาย	8	3.17
บาดเจ็บเล็กน้อยสามารถทำงานต่อได้	168	66.67
บาดเจ็บถึงขั้นปฐมพยาบาลเบื้องต้น	39	15.48
หยุดงานเกิน 1 วันขึ้นไป	25	9.92
สูญเสียอวัยวะบางส่วน	12	4.76

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

สำหรับสาเหตุของอุบัติเหตุกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 48.88 มีความเห็นว่าเกิดจากพฤติกรรมในการทำงานของผู้ปฏิบัติงาน เช่น การใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล การหยอกล้อกันขณะทำงาน การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบความปลอดภัยในการทำงานและอีกร้อยละ 31.92 ระบุว่าเกิดจากสภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย เช่น เครื่องจักรไม่มีที่ครอบป้องกัน การจัดเก็บอุปกรณ์ วัสดุไม่เป็นระเบียบ ขณะที่ปัจจัยอันตรายในสิ่งแวดล้อมการทำงาน เช่น ฝุ่นไม้ แสงสว่างน้อย เสียงดัง สารเคมีที่ใช้ในกระบวนการผลิตถูกระบุว่า เป็นสาเหตุของการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานร้อยละ 19.20 โดยกลุ่มตัวอย่างเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 93.25) มีความเห็นว่าอุบัติเหตุสามารถป้องกันได้ และเพียงร้อยละ 6.75 ของกลุ่มตัวอย่างคิดเห็นว่าอุบัติเหตุไม่สามารถป้องกันได้ (ตารางที่ 5)

ตารางที่ 5

จำนวนและร้อยละความคิดเห็นในสาเหตุของอุบัติเหตุและการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง (n=252)

ความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
สาเหตุของอุบัติเหตุ * (n = 401)		
พฤติกรรมการทำงาน	196	48.88
สภาพการทำงานที่ไม่ปลอดภัย	128	31.92
ปัจจัยอันตรายในสิ่งแวดล้อมการทำงาน	77	19.20
การป้องกันอุบัติเหตุ		
ได้	235	93.25
ไม่ได้	17	6.75

หมายเหตุ * ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

โดยสรุปผลการศึกษาในส่วนของอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานในแผนกผลิตโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราเท่ากับร้อยละ 40.64 และพบอัตราดังกล่าวสูงในเวลาปฏิบัติงานกะบ่าย โดยที่พนักงานในกลุ่มนี้มีเพศชายมากกว่าเพศหญิงจึงน่าสนใจที่จะวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างเวลาปฏิบัติงานกับอุบัติเหตุจากการทำงานและเพศกับอุบัติเหตุจากการทำงาน จากการวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อดูแนวโน้มของการเกิดอุบัติเหตุระหว่างตัวแปรต่างๆ ที่น่าจะมีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ ได้แก่ เพศและเวลาปฏิบัติงานพบว่า เพศชายมีแนวโน้มของการเกิด

อุบัติเหตุจากการทำงานเมื่อเทียบกับเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดอยู่ในตารางที่ ข1 ภาคผนวก ข) สำหรับเวลาปฏิบัติงานพบว่า เวลาปฏิบัติงานในกะบ่ายมีแนวโน้มที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเมื่อเทียบกับกะเช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดอยู่ในตารางที่ ข2 ภาคผนวก ข)

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง จากการสอบถามตามลักษณะงานที่ปฏิบัติในแผนกผลิต 3 งาน ได้แก่ งานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ใสไม้ งานอัดน้ำยา อบไม้ และงานซ่อมบำรุงพบว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในแผนกผลิตทั้ง 3 งาน โดยรวมพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 15.81 มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงและอีกร้อยละ 67.25 มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาในงานแต่ละงานทั้ง 3 งาน คือ ด้านงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ใสไม้ งานอัดน้ำยา อบไม้และงานซ่อมบำรุง กลุ่มตัวอย่างในแต่ละงานประมาณร้อยละ 14-20 มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงและอีกประมาณร้อยละ 62-73 มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลาง (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 6

จำนวน ร้อยละและระดับพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของกลุ่มตัวอย่าง
ทั้งโดยรวมของแผนกผลิตและงานแต่ละงาน

พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
โดยรวมของแผนกผลิต (n=620)		
สูง	98	15.81
ปานกลาง	417	67.25
ต่ำ	105	16.94
งานแต่ละงาน		
งานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไสไม้ (n = 284)		
สูง	56	19.72
ปานกลาง	177	62.32
ต่ำ	51	17.96
งานซ่อมบำรุง (n = 174)		
สูง	31	17.82
ปานกลาง	111	63.79
ต่ำ	32	18.39
งานอัดน้ำยา อบไม้ (n = 162)		
สูง	23	14.19
ปานกลาง	119	73.46
ต่ำ	20	12.35

เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในรายชื่อของงาน เลื่อยไม้ ขอยไม้ ไซ้ไม้ พบว่ากลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ในระดับสูงหลายประเด็น ได้แก่ การเคลื่อนย้ายท่อนไม้โดยดึงท่อนไม้ด้านล่าง ใช้ไหล่ดันท่อนไม้ เข้าเครื่องเลื่อย โยนไม้ที่เลื่อยแล้วโดยไม่หันไปมอง เอาเศษไม้ออกจากเลื่อยขณะเลื่อยยังทำงาน หยอกล้อกับเพื่อนขณะทำงาน ดื่มสุราก่อนทำงาน ทำงานขณะยังมึนเมาสุรา สูบบุหรี่ขณะทำงาน กินยาที่ทำให้เกิดการง่วงก่อนทำงาน สวมรองเท้าแตะทำงาน ใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือชำรุด เล็กน้อยในการทำงาน ดัดแปลงอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลด้วยตนเอง ถอดอุปกรณ์ป้องกัน เครื่องจักรออกโดยไม่ใส่กลับคืน ยกไม้ที่มีน้ำหนักมากกว่า 50 กิโลกรัมเพียงลำพังหรือทำงาน ลัดชั้นตอนเป็นครั้งคราว เป็นต้น (รายละเอียดอยู่ในตารางที่ น1 ภาคผนวก น)

ส่วนงานอัดน้ำยา อบไม้ เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ในรายชื่อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในระดับสูง หลายประเด็น ได้แก่ การใช้สารเคมีโดยไม่ทราบชนิดของสารเคมี ใช้มือเปล่ากวนหรือผสมน้ำยา สวมรองเท้าแตะทำงาน ให้สัญญาณความปลอดภัยไม่ถูกต้องขณะทำงาน ทำงานขณะยังมึนเมาสุรา สูบบุหรี่ขณะทำงาน รับประทานอาหารในบริเวณที่ทำงาน ดัดแปลงอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลด้วย ตนเอง ถอดอุปกรณ์ป้องกันเครื่องจักรออกโดยไม่ใส่กลับคืน ทำงานแทนเพื่อนโดยไม่ใช้หน้าที่ ของตน ตรวจสอบสารเคมีด้วยวิธีการสุ่มและการไม่ได้ล้างมือหลังใช้สารเคมี (รายละเอียดอยู่ใน ตารางที่ น2 ภาคผนวก น)

สำหรับงานซ่อมบำรุง เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานใน รายชื่อพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในระดับสูง หลายประเด็น ได้แก่ ดื่มเหล้าเพียงเล็กน้อยก่อนทำงาน สูบบุหรี่ขณะทำงาน ยกวัตถุที่มีน้ำหนักมาก เกิน 50 กิโลกรัม หยอกล้อกับเพื่อนขณะทำงาน ให้สัญญาณความปลอดภัยไม่ถูกต้องขณะทำงาน กินยาที่ทำให้เกิดการง่วงก่อนทำงาน ใช้อุปกรณ์หรือเครื่องมือชำรุดในการทำงาน ถอดอุปกรณ์ ป้องกันเครื่องจักรออกโดยไม่ใส่กลับคืน ดัดแปลงอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลด้วยตนเอง ทำงาน แทนเพื่อนโดยไม่ใช้หน้าที่ของตนและดัดแปลงเครื่องมือที่ใช้ในการซ่อมบำรุง (รายละเอียดอยู่ใน ตารางที่ น3 ภาคผนวก น)

โดยสรุปประเด็นที่น่าสังเกตของพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงเหมือนกันทั้ง 3 งาน ได้แก่ การดื่มสุราก่อนทำงานหรือทำงานขณะยังมึนเมาสุรา สูบบุหรี่ขณะทำงาน การดัดแปลงอุปกรณ์ป้องกัน ส่วนบุคคลด้วยตนเองและการถอดอุปกรณ์ป้องกันเครื่องจักรออกโดยไม่ใส่กลับคืน ซึ่งสามารถนำ ข้อมูลเหล่านี้มาใช้ในการเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานร่วมกันทุกงาน ในแผนกผลิตได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมเสี่ยงในทางวิชาการเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิด

อุบัติเหตุจากการทำงานอาจจะมีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ เมื่อวิเคราะห์ทางสถิติระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงกับอุบัติเหตุจากการทำงานซึ่งผลพบว่า พฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงโดยรวมมีแนวโน้มที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานสูงกว่าพฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลางและพฤติกรรมเสี่ยงในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดอยู่ในตารางที่ ข3 ภาคผนวก ข) ในทางกลับกัน พฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลางและพฤติกรรมเสี่ยงในระดับต่ำมีแนวโน้มที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานต่ำกว่าพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูง เมื่อวิเคราะห์ทางสถิติระหว่างพฤติกรรมเสี่ยงรายด้านงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไล่ไม้กับอุบัติเหตุจากการทำงานและงานซ่อมบำรุงกับอุบัติเหตุจากการทำงานพบว่า มีแนวโน้มที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (รายละเอียดอยู่ในตารางที่ ข4 และ ตารางที่ ข5 ภาคผนวก ข) ตามลำดับ

การอภิปรายผล

ผลการศึกษาอัตราความชุกของอุบัติเหตุและพฤติกรรมเสี่ยงของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา อ. พุนพิน จ. สุราษฎร์ธานี ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามวัตถุประสงค์และคำถามการวิจัยดังนี้

1. อัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา

จากการศึกษาความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงาน ในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา อ. พุนพิน จ. สุราษฎร์ธานี ในช่วง 3 เดือนที่ผ่านมาพบอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานร้อยละ 40.64 โดยที่อุบัติเหตุเกิดขึ้นในงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไล่ไม้ สูงกว่างานอื่น (ร้อยละ 44.44) และร้อยละ 62.87 เกิดอุบัติเหตุขณะปฏิบัติงานกะบ่าย (จากตารางที่ 3) ซึ่งเมื่อเทียบอัตราอุบัติเหตุจากการทำงานที่เกิดขึ้นทั้งโดยรวมและในงานแต่ละงานจะพบว่าสูงกว่าเป้าหมายของประเทศที่ระบุไว้ว่า อัตราอุบัติเหตุจากการทำงานของพนักงานทั่วประเทศไม่ควรเกินร้อยละ 10 (กระทรวงแรงงาน, 2546) และเมื่อเปรียบเทียบกับการศึกษาที่คล้ายคลึงกันในประเทศ เช่น การศึกษาอุบัติเหตุจากการทำงานเมืองเดहरาน ประเทศอินเดีย เป็นการศึกษาในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นการศึกษาแบบเดียวกับการศึกษาครั้งนี้ โดยเก็บข้อมูลจากสถิติของโรงพยาบาล จำนวน 6 แห่ง พบอัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานร้อยละ 14 (Roudsari & Ghodsi, 2005) ซึ่งอัตราดังกล่าวต่ำกว่าผลของการศึกษาในครั้งนี้ อาจเนื่องจากข้อมูลจากโรงพยาบาลเป็นข้อมูลของผู้ได้รับอุบัติเหตุรุนแรงที่จำเป็นต้องพบแพทย์ ซึ่งไม่ได้รวม

รายละเอียดอุบัติเหตุบาดเจ็บเล็กน้อย ขณะที่การศึกษอุบัติเหตุจากการทำงานแบบไปข้างหน้าในเมืองซุนตี้ ประเทศจีนตอนใต้ในกลุ่มโรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์และใช้ข้อมูลสถิติจากกระทรวงแรงงาน พบอัตราอุบัติเหตุจากการทำงานที่รุนแรงในภาพรวมร้อยละ 0.5 (Yu, Liu, Zhou, & Wong, 1999) ซึ่งเป็นอัตราการเกิดอุบัติเหตุที่ต่ำกว่าการศึกษาครั้งนี้ สำหรับการศึกษาที่คล้ายคลึงกันในประเทศไทย เช่น การศึกษาของศิริลักษณ์ คงสัตยกุล (2546) เป็นการศึกษาในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งพบอัตราอุบัติเหตุจากการทำงานในโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราร้อยละ 33.80 ซึ่งมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุต่ำกว่าการศึกษาในครั้งนี้ แต่ชนิดของอุบัติเหตุจากการทำงานจะคล้ายคลึงกับการศึกษาครั้งนี้กล่าวคือ เป็นวัตถุบาด/ทิ่มแทง วัตถุกระแทก/ชน และวัตถุกระเด็นเข้าตา ส่วนอวัยวะร่างกายที่ได้รับบาดเจ็บจะคล้ายคลึงเช่นเดียวกัน คือ เป็นมือและนิ้วมือ (ศิริลักษณ์ คงสัตยกุล, 2546) นอกจากนี้ผลการศึกษาที่พบในส่วนของอวัยวะร่างกายที่ได้รับบาดเจ็บจะเป็นมือและนิ้วมือนี้อาจเป็นเพราะมือและนิ้วมือเป็นอวัยวะที่มีความจำเป็นในการใช้งานเป็นประจำและลักษณะงานแปรรูปไม้ยางพาราเป็นงานที่ต้องใช้แรงงานฝีมือ โดยเฉพาะกิจกรรมที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุเป็นการใช้เครื่องจักรร้อยละ 44.44 (ตารางที่ 3) แสดงให้เห็นว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับมือเกี่ยวข้องกับการทำงานกับเครื่องจักร เช่นเดียวกับการศึกษาในต่างประเทศของ จุง (Jeong, 1997) เกี่ยวกับลักษณะของอุบัติเหตุจากการทำงานในอุตสาหกรรมการผลิต ประเทศเกาหลีใต้ พบอุบัติเหตุจากการใช้เครื่องจักรถึงร้อยละ 42.20 ขณะที่การศึกษาของโซรอก, แลมบาดี, ฮุสเซอร์, ไอเซน, เฮร์ริค, และมิตเทิลแมน, (Sorock, Lombardi, Hauser, Eisen, Herrick, & Mittleman, 2004) พบว่าความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุทางมือจะเพิ่มขึ้นเมื่อทำงานเกี่ยวกับเครื่องจักร และผลการศึกษาสอดคล้องกับการศึกษาอุบัติเหตุในโรงงานเลื่อยไม้เมืองอัลเบอร์ตาที่พบว่า สาเหตุสำคัญจากการใช้เครื่องจักรงานไม้ทำให้เกิดการบาดเจ็บต่อแขนและมือร้อยละ 45.50 (Jones & Kumar, 2004) และการศึกษาอื่นๆ ให้ผลคล้ายกันคือ อุบัติเหตุที่เกิดขึ้นในโรงงานไม้หรือผลิตเฟอร์นิเจอร์จะเกี่ยวเนื่องกับเครื่องจักรกระแทกหรือการถูกเครื่องจักรหนีบหรือดิ่ง (Larsson & Field, 2002) และจากเครื่องจักรที่ไม่มีการป้องกัน (Yu, Liu, Zhou, & Wong, 1999) ที่สำคัญจากผลการศึกษาครั้งนี้สะท้อนให้เห็นว่าอุบัติเหตุจากการทำงานพบในเวลาปฏิบัติงานช่วงบ่ายในสัดส่วนที่สูงกว่าช่วงเวลาอื่น (ร้อยละ 62.87) ซึ่งเมื่อวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า เวลาปฏิบัติงานในกะบ่ายมีแนวโน้มที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเมื่อเทียบกับกะเช้าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ ข2 ภาคผนวก ข) ถ้าพิจารณาการศึกษาของ จุง (Jeong, 1999) ที่เปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างการเสียชีวิตและการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุในอุตสาหกรรมการผลิตพบว่าร้อยละ 29.5 ของคนงานที่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุในการทำงานพบมากในกะบ่าย ทั้งนี้อาจเนื่องจากการทำงานในเวลากลางคืนทำให้กลุ่มตัวอย่างมีอาการ

อ่อนล้าจึงทำให้เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ (Frank, 2000) สอดคล้องกับรายงานวิจัยในคนงานโรงงานทอผ้า ประเทศอินเดีย พบว่าความเหนื่อยล้าที่สะสมในช่วงเวลาทำงานเป็นปัจจัยหลักหนึ่ง ที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน (Nag & Patel, 1998) ขณะที่การวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า เพศชายมีแนวโน้มที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเมื่อเทียบกับเพศหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ตารางที่ ข1 ภาคผนวก ข) จากการศึกษาอุบัติเหตุจากการทำงานในเขตเทศบาลนครประเทศสวีเดน พบว่าเพศชายได้รับอุบัติเหตุจากการทำงานมากกว่าเพศหญิงเป็นอัตรา 46 ต่อ 12 และผู้ชายวัยรุ่นมีอัตราการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานสูงสุด (Lindqvist, Schelp, & Timpka, 1999)

โดยสรุปผลการศึกษาสะท้อนให้เห็นสถานการณ์ของอุบัติเหตุจากการทำงานจากระยะเวลาในการศึกษาย้อนถามเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นภายใน 3 เดือน พบอัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานในโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราสูงกว่าในการศึกษาในอดีต ซึ่งให้เห็นว่าความแตกต่างของอัตราความชุกของอุบัติเหตุ อาจเกิดจากความแตกต่างของบริบทของสถานประกอบการที่มีสภาพการทำงาน ปัจจัยอันตรายในสภาพแวดล้อมที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุสูงรวมทั้งพฤติกรรมเสี่ยงของคนงานต่างกัน แม้ว่าคนงานทั้งหมดได้รับการอบรมก่อนเข้าทำงานครั้งแรกแต่ก็ยังทำให้เกิดอุบัติเหตุเกิดขึ้น แสดงให้เห็นว่าการให้ข้อมูลข่าวสารแก่คนงานในช่วงก่อนเข้าทำงานอาจไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดความปลอดภัยในการทำงาน ดังนั้นจึงควรมีการให้ข้อมูลดังกล่าวอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความตระหนักถึงการป้องกันอุบัติเหตุ ที่น่าสนใจอุบัติเหตุจากการทำงานในโรงงานแปรรูปไม้ยางพารา จากการศึกษานี้พบอัตราการเกิดอุบัติเหตุในงานเลื่อยไม้ หอยไม้ ใสไม้ สูงกว่างานอื่น ทั้งนี้อาจเพราะงานดังกล่าวมีการทำงานกับเครื่องจักรซึ่งมีอันตรายทำให้มีความแตกต่างกันในด้านกระบวนการทำงานหรืออาจเกี่ยวกับการใช้มาตรฐาน ความปลอดภัยในการทำงานและการใช้อุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคล ในประเด็นนี้จากการศึกษาพบว่าการดัดแปลงอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลซึ่งเป็นพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานและผลการศึกษาอัตราความชุกของเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุ (near miss) ในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพาราพบอัตราของเหตุการณ์ดังกล่าวในระดับต่ำ ซึ่งแตกต่างจากการศึกษาอื่นหรือแนวคิดของนักวิชาการที่ให้ข้อคิดเห็นว่าเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุมีสัดส่วนมากกว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น 600 ต่อ 10 (Bird as cited in Lack, 2002) ทั้งนี้อาจเนื่องจากลักษณะของเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุเป็นเหตุการณ์ที่ไม่รุนแรงประกอบกับการเก็บข้อมูลย้อนหลัง 3 เดือน อาจทำให้ผู้ให้ข้อมูลจำไม่ได้จึงไม่สามารถให้ข้อมูลดังกล่าวได้อย่างชัดเจน หรือการละเลยไม่ได้ใส่ใจ เพราะเหตุการณ์ไม่รุนแรงถึงขั้นสูญเสียทรัพย์สินหรือบาดเจ็บรุนแรง อย่างไรก็ตามข้อมูลอัตราความชุกของเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุนี้ สามารถนำมาคาดการณ์แนวโน้มของอุบัติเหตุที่จะเกิดขึ้นและนำมาใช้ในการป้องกันอุบัติเหตุจากการทำงานได้ เนื่องจากเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุจะนำไป

สู่อุบัติเหตุที่รุนแรงได้ (Bloswick & Sesek, 2000) จากการทบทวนวรรณกรรมพบว่า การลดเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุจะส่งผลให้อุบัติเหตุลดลงด้วย (Wright & Schaaf, 2004) และในอนาคตถ้าเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุมีการบันทึกและประเมินอย่างเป็นระบบ ข้อมูลที่ได้จะสามารถนำมาใช้ในการป้องกันอุบัติเหตุได้

2. พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา

ผลการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในโรงงานอุตสาหกรรมแปรรูปไม้ยางพารา อ. พุนพิน จ. สุราษฎร์ธานี พบว่าพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานโดยรวมของกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 67.25 มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลางและมีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงร้อยละ 15.81 ซึ่งเมื่อพิจารณาด้านงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไสไม้ งานอัดน้ำยา อบไม้และงานซ่อมบำรุง พบว่าพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในแต่ละงานมีลักษณะใกล้เคียงกัน ยกเว้นงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไสไม้ คนงานประมาณ 1 ใน 5 มีระดับพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงร้อยละ 19.72 และงานนี้มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุมากกว่างานอื่นมีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลางร้อยละ 62.32 โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นที่น่าสนใจคือ พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานในระดับสูงยังคงมีอยู่ (เกือบ 1 ใน 5) จากการมีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงมีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้มาก ทั้งนี้เนื่องจากพฤติกรรมเสี่ยงเป็นปัจจัยหนึ่งที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งมีรายงานวิจัยที่ผ่านมาระบุว่า พฤติกรรมเสี่ยงเกี่ยวข้องกับลักษณะส่วนบุคคล (Williamson & Feyer, 1998) โดยเฉพาะช่วงอายุต่ำกว่า 35 ปี เป็นกลุ่มที่มีอัตราการเกิดอุบัติเหตุสูง (Jeong, 1999) ซึ่งในกลุ่มคนงานในโรงงานที่ศึกษามีสัดส่วนช่วงอายุระหว่าง 25-29 ปี สูงกว่ากลุ่มอายุช่วงอื่นด้วย ทั้งนี้เนื่องจากขาดกระบวนการคิด ตัดสินใจที่ถูกต้องเกี่ยวกับสาเหตุหรือผลกระทบของปัจจัยอันตรายและมีข้อจำกัดต่อการรับรู้ปัจจัยอันตรายในงานมีประสบการณ์ในการทำงานน้อย จึงเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานมากขึ้น (Brezler, 1999; Miller & Salazar, 2004) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าพฤติกรรมเสี่ยงในการทำงานอาจเป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญของการเกิดอุบัติเหตุและจากการวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า พฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงโดยรวมมีแนวโน้มที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานสูงกว่าพฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลางและพฤติกรรมเสี่ยงในระดับต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (ตารางที่ ข3 ภาคผนวก ข) เมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานรายด้านก็พบว่า ด้านงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ไสไม้ มีแนวโน้มของพฤติกรรมเสี่ยงที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 (ตารางที่ ข4 ภาคผนวก ข)

และด้านงานซ่อมบำรุงมีแนวโน้มของพฤติกรรมเสี่ยงต่อที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 (ตารางที่ ๕5 ภาคผนวก ข) ซึ่งให้เห็นว่าพฤติกรรมเสี่ยงมีความสัมพันธ์กับอุบัติเหตุที่เกิดขึ้น ซึ่งการศึกษารั้งนี้มีอัตราอุบัติเหตुर้อยละ 40.64 ดังได้กล่าวมาแล้วข้างต้น

นอกจากนี้การมีพฤติกรรมเสี่ยงในการทำงานเป็นสาเหตุหนึ่งของอุบัติเหตุชนิดรุนแรง (Kines, 2002) จากการศึกษาพฤติกรรมเสี่ยงและอุบัติเหตุในคนงานป่าไม้ ประเทศฟินแลนด์ พบว่าคนงานที่มีพฤติกรรมที่ปลอดภัยโดยการประเมินความเสี่ยงก่อนการทำงานจะเกิดอุบัติเหตุต่ำ ส่วนคนงานที่มีพฤติกรรมเสี่ยงจากการไม่ได้ตรวจสอบความปลอดภัยก่อนการทำงานมีแนวโน้มต่อการเกิดอุบัติเหตุสูง (Salminen, Klen, & Ojanen, 1999) เป็นการชี้ให้เห็นถึงความตระหนักต่ออันตรายที่จะเกิดอุบัติเหตุและก่อให้เกิดความระมัดระวังในการทำงาน หรือลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ จากการศึกษาชนิดของอุบัติเหตุ แหล่งกำเนิดอุบัติเหตุจากการเสียชีวิตในการทำงาน ประเทศไต้หวันพบว่า ในกลุ่มคนงานก่อสร้างที่มีประสิทธิภาพการทำงานน้อยกว่า 1 ปี ส่วนใหญ่เสียชีวิตในการทำงานจากการตกจากที่สูงโดยเกี่ยวข้องกับการมีทักษะในงานต่ำ (Chi, Chang, & Hung, 2004) เนื่องจากคนงานที่มีประสิทธิภาพการทำงานต่ำก่อให้เกิดทักษะในการทำงานน้อย จึงเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุได้ (Chi & Wu, 1997) เมื่อพิจารณาข้อมูลพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานรายชื่อทั้ง 3 งาน พบประเด็นที่น่าสนใจ คือ การดื่มสุราก่อนทำงาน หรือทำงานขณะยังมึนเมาสุรา สูบบุหรี่ขณะทำงาน การดัดแปลงอุปกรณ์ป้องกันส่วนบุคคลด้วยตนเองและการถอดอุปกรณ์ป้องกันเครื่องจักรออกโดยไม่ใส่กลับคืน ซึ่งการศึกษาวเคราะห์อุบัติเหตุในกระบวนการผลิตของโรงงานสารเคมีชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมเสี่ยงในการทำงาน โดยเฉพาะการไม่ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยของงานก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากไฟฟ้าไหม้หรือระเบิดร้อยละ 28 (Uth, 1999) สรุปเกี่ยวข้องกับการไม่ปฏิบัติตามกฎความปลอดภัยของงานและหลายการศึกษาชี้ให้เห็นว่า พฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเกี่ยวข้องกับการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ซึ่งการศึกษารั้งนี้การวิเคราะห์ทางสถิติพบว่า ระดับพฤติกรรมเสี่ยงมีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน นั่นคือ พฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงมีแนวโน้มสูงที่จะก่อให้เกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน ในขณะที่พฤติกรรมเสี่ยงระดับต่ำมีแนวโน้มสูงที่จะไม่เกิดอุบัติเหตุซึ่งเป็นไปตามแนวคิดทางวิชาการ ดังนั้นผลการศึกษาก็ชี้ให้เห็นว่า ควรมีการป้องกันอุบัติเหตุและลดพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานเพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อคนงานและสถานประกอบการ

สรุปประเด็นที่น่าสนใจจากผลการวิจัยพบว่า อัตราความชุกของอุบัติเหตุจากการทำงานของคนงานในแผนกผลิตโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราพบร้อยละ 40.60 และอุบัติเหตุดังกล่าวพบสูงในคนงานที่ปฏิบัติงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ใสไม้ โดยเฉพาะขณะปฏิบัติงานในกะบ่ายและอัตรา

ความชุกของเหตุการณ์เกือบจะเกิดอุบัติเหตุเท่ากับร้อยละ 7.90 สำหรับด้านพฤติกรรมเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงานพบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 67.25 มีพฤติกรรมเสี่ยงโดยรวมในระดับปานกลางและเมื่อพิจารณาพฤติกรรมเสี่ยงในงาน 3 งาน คือ งานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ใสไม้ งานอัดน้ำยาอบไม้และงานซ่อมบำรุง พบผลที่คล้ายคลึงกัน นั่นคือ กลุ่มตัวอย่างในแต่ละงานประมาณร้อยละ 14-20 มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงและอีกประมาณร้อยละ 62-73 มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับปานกลาง นอกจากนี้งานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ใสไม้ มีพฤติกรรมเสี่ยงในระดับสูงกว่างานอื่น ซึ่งในการดำเนินการติดตามเฝ้าระวังอุบัติเหตุ ป้องกันอุบัติเหตุและลดพฤติกรรมเสี่ยงดังกล่าว ควรมีการแก้ไขในกลุ่มคนงานที่ปฏิบัติงานเลื่อยไม้ ซอยไม้ ใสไม้ ร่วมกับคนงานที่ปฏิบัติงานในกะบ่ายเป็นอันดับแรกเนื่องจากกลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีความเสี่ยงสูงต่อการเกิดอุบัติเหตุจากการทำงาน